

Ks. dr Wojśław Wojciech Czupryński
Wydział Teologii
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ORCID: 0000-0002-1541-2820

AUTOREFERAT

1. Imię i nazwisko: ks. Wojśław Wojciech Czupryński

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

- 2000 r. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, tytuł zawodowy magistra teologii na podstawie pracy, pt. *Oczekiwanie mesjańskie u proroków wygnaniowych*;
- 2007 r. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, licencjat kościelny na podstawie odbytych studiów i pracy magisterskiej;
- 2011 r. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, doktor nauk teologicznych w zakresie katechetyki na podstawie odbytych studiów i rozprawy doktorskiej pt. *Deuterokatechumenat w procesie odnowy parafii według ks. Franciszka Blachnickiego*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Kazimierza Misiaszka. Recenzenci rozprawy doktorskiej: ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski (UKSW, Warszawa), ks. dr hab. Piotr Duksa (UWM w Olsztynie).

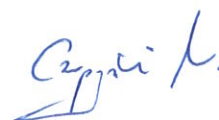
3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/ artystycznych:

- 2009-2011 r. asystent, Wydział Teologii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie;
- od 2011 adiunkt, Wydział Teologii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie;
- od 2020 adiunkt, Wydział Nauk Społecznych, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie.

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

a. Monografia naukowa wydana przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Czupryński W., *Małżeństwo i rodzina w świadomości policjantów na przykładzie studentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2020, ss. 327. ISBN 978-83-8100-198-4.

Monografia została opublikowana w wydawnictwie wedle zalecenia art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie znajduje się w wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (poziom I – 80 punktów, unikatowy identyfikator wydawnictwa: 61800). Recenzenci wydawniczy: ks. prof. dr hab. Edward Wiszowaty (UWM w Olsztynie; Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie) i ks. dr hab. Mieczysław Polak, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

Prezentowane w monografii zagadnienia dotyczące małżeństwa i rodziny wpisują się w obszar moich zainteresowań badawczych po osiągnięciu stopnia doktora. Od lat podejmuję badania nad teoretycznymi i praktycznymi problemami duszpasterstwa narzeczonych, małżeństw i rodzin. Wieloaspektowo analizuję zagadnienia dotyczące małżeństwa i rodziny w kontekście współczesnych wyzwań kulturowych (kilkanaście publikacji z mojego dorobku naukowego dotyczy różnych aspektów życia małżeńskiego i rodzinnego). Wyniki moich wieloletnich badań weryfikuję w pracy duszpasterskiej z małżeństwami i rodzinami. Od blisko dwudziestu lat angażuję się w pracę duszpasterską z narzeczonymi, małżeństwami i rodzinami: jako duszpasterz akademicki (2000-2011), Moderator Diecezjalny i Rejonowy Domowego Kościoła – rodzinnej gałęzi Ruchu Światło Życie (od 2008); założyciel i dyrektor Ośrodka Formacji Małżeńskiej, a następnie Akademii Liderów Rodziny (2008-2020) oraz Centrum Wspierania Małżeństwa i Rodziny „uMOCnieni” (od 2018); dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Rodzin Kurii Archidiecezji Warmińskiej i Diecezjalny Duszpasterz Rodzin (od 2017), proboszcz parafii Znalezienia Krzyża Świętego w Klebarku Wielkim (od 2017), kapelan (od 2019) i wykładowca (od 2020) w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, a także jako rekolekcyjista (rekolekcje dla małżonków w ramach formacji w *Ruchu Światło-Życie* i *Odnowa Rodzinom*).

Wszystkie wyżej wskazane obszary duszpasterskiej aktywności stanowią dla mnie przestrzeń weryfikacji i doskonalenia formułowanych koncepcji, by nie zatrzymywać się na etapie teoretycznych rozważań, lecz przechodzić od teorii do praktyki przez co prowadzone przeze mnie badania mają znaczenie społeczne. Uwarunkowania obecnego czasu, naznaczonego kryzysem wartości, ideowym pluralizmem, permissywnym moralnym i intensywnie postępującym procesem kontestacji wszelkich norm stanowią poważne wyzwanie dla istnienia oraz funkcjonowania małżeństwa i rodziny. Zakwestionowanie małżeństwa i rodziny w ich dotychczasowym kształcie stało się swoistym trendem niektórych współczesnych środowisk i instytucji, zmierzających do dekompozycji wszelkiej normatywności. Przeobrażenia społeczno-kulturowe ostatnich dziesięcioleci mają charakter bardzo intensywny. Dotyczą najbardziej fundamentalnych aspektów ludzkiego bytowania: sensu i celu życia, koncepcji szczęścia, relacji międzyludzkich, modelu społeczeństwa i życia rodzinnego. Nurty myślowe postmodernizmu wprost lub pośrednio kwestionują dotychczasowy sposób myślenia o świecie, głosząc sceptycyzm wobec prawd obiektywnych i wątpliwość w znalezieniu wiedzy pewnej na jakikolwiek temat. Przywiązują coraz większą wagę do samorealizacji i indywidualizmu. Negują też wartość małżeństwa i rodziny jako wspólnoty osób: mężczyzny i kobiety, którzy – zgodnie z powołaniem otrzymanym od Stwórcy –

Edward Wiszowaty

świadomie i odpowiedzialnie decydują się na zawarcie sakramentalnego związku małżeńskiego oraz zrodzenie i wychowaniu potomstwa.

Dynamiczny proces przeobrażeń społeczno-kulturowych dotyczących małżeństwa i rodziny rodzi praktyczną potrzebę wypracowania pastoralnych propozycji w obszarze duszpasterstwa rodzin i duszpasterstwa policji (w tym także rodzin policyjnych). Taki zatem był zasadniczy motyw, by podjąć badania, przeprowadzić analizy i sformułować pastoralne propozycje, możliwie najbardziej adekwatne wobec wyzwań współczesnego świata. Potrzeba systematycznego opracowania problematyki dotyczącej małżeństwa i rodziny w świadomości policjantów na przykładzie studentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie zbiegła się z apelem papieża Franciszka, który ogłaszając Rok Rodziny zachęcał do pogłębionej refleksji nad małżeństwem i rodziną. Gwarancją skuteczności duszpasterstwa jest zachowanie wrażliwości antropologicznej, którą papież Franciszek określił mianem „apostolstwa ucha”¹. Przywołany przez papieża postulat nawiązuje wprost do paradygmatu teologicznopastoralnego i metody pracy apostolskiej: *widzieć-ocenić-działać*. Wyniki wielu badań oraz zwykła codzienna obserwacja upoważnia do postawienia tezy, że choć szczęście rodzinne zajmuje niezmiennie pierwsze miejsce wśród najwyższych deklarowanych wartości, proces kryzysu małżeństwa i rodziny postępuje dynamicznie. Jest to konsekwencją ogólnych przemian kulturowych, które całkowicie rozmiągają się z chrześcijaństwem. Sekularyzacja, laicyzacja i pluralizm społeczno-kulturowy nie pozostają bez wpływu na sposób myślenia o małżeństwie i rodzinie.

Główny problem monografii naukowej zawiera się w pytaniu: jaka jest świadomość² studentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie na temat małżeństwa i rodziny? Złożoność powyższego problemu stanowiła podstawę do określenia problemów szczegółowych i hipotez badawczych. Celem analiz podjętych w tej publikacji było uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania szczegółowe: Jakie jest rozumienie „małżeństwa” i „rodziny” przez badaną grupę studentów? Jakie motywy wyboru małżonka i zawarcia związku małżeńskiego są istotne dla badanej grupy studentów i w jakim stopniu? Jakie opinie wyrażają badani studenci na temat współczesnych form życia małżeńsko-rodzinnego? Co, zdaniem badanej grupy studentów, jest szczególnie ważne w trosce o trwałość małżeństwa? Jakie przekonania wyrażają badani studenci na temat istotnych przymiotów małżeństwa oraz współczesnych modeli rodziny? Jakie są opinie badanej grupy studentów na temat nauczania Kościoła katolickiego dotyczącego małżeństwa i rodziny? Jakie zachowania deklarują badani studenci w sytuacji kryzysu małżeństwa? Jakie uwarunkowania podmiotowe i społeczne mają wpływ na opinie badanej grupy studentów na temat małżeństwa i rodziny? Jak zmienia się społeczne podejście do instytucji małżeństwa? Czy samorealizacja i autokreacja stają się powoli podstawowymi motywami ludzkich zachowań? Czy i w jakim stopniu zmniejsza się gotowość do poświęcania się innym, w tym tworzenia długotrwałych, usankcjonowanych prawnie relacji?

¹ Franciszek, *Miłosierdzie to imię Boga. Rozmowa z Andream Toriellim*, Kraków 2016, s. 36-39.

² W monografii termin ten oznacza opinie, przekonania, postrzeganie, ocenianie oraz wartościowanie, jakie deklaruje określona grupa społeczna, uczestnicząca w badaniach socjologicznych.

Supik

Mając na uwadze procesy społeczne i przemiany zachodzące w postrzeganiu małżeństwa i rodziny oraz ich praktycznych skutków, sformułowano następujące hipotezy:

- Małżeństwo i rodzina zajmują bardzo wysoką pozycję w hierarchii wartości respondentów;
- Małżeństwo traci wymiar religijny, staje się formalizacją związku dwojga ludzi;
- Wierność małżeńska i nierozzerwalność przestają być postrzegane jako istotne przymioty sakramentalnego małżeństwa;
- Młodzi ludzie decydujący się na zawarcie małżeństwa nie zawsze kierują się dojrzałymi motywami;
- Wysoki odsetek respondentów posiada odmienny od chrześcijańskiego obraz małżeństwa i rodziny oraz akceptuje alternatywne wobec rodziny nowe formy życia społecznego (np. związki partnerskie);
- Zdecydowana większość respondentów uznaje postulat czystości przedmałżeńskiej za anachroniczny;
- Samorealizacja, odniesienie sukcesu i czerpanie przyjemności (z prawem do swobodnej ekspresji seksualnej włącznie) w opinii respondentów stają się coraz częściej akceptowanym stylem postępowania polskiego społeczeństwa.

W celu rozwiązania wyżej postawionego problemu badawczego analizie poddano nie tylko zastane materiały źródłowe i literaturę przedmiotu, ale przede wszystkim wyniki badań empirycznych przeprowadzonych wśród studentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Obszerny materiał badawczy pozyskano podczas badań przeprowadzonych w roku akademickim 2017/2018 na próbie badawczej liczącej 700 osób. Ogółem uzyskano 637 wypełnionych ankiet (stopa zwrotu 91%), z których 618 nadawało się do dalszych analiz. Następnie materiał badawczy został poddany analizie ilościowej i jakościowej. Celem tej analizy było zdobycie informacji na temat opinii, przekonań, ocen i wartościowań policjantów w kwestiach dotyczących małżeństwa i rodziny, a przez to uzyskanie odpowiedzi na postawione problemy badawcze oraz dokonanie weryfikacji hipotez badawczych. Wyniki badań pozwoliły określić, na ile deklaracje respondentów są typowe dla mentalności współczesnego człowieka, który podlega wpływom kultury ponowoczesnej. Na podstawie wyników badań własnych i ich szczegółowej, a zarazem krytycznej analizy wskazano postulaty pastoralne, które zasługują na uwagę zarówno badaczy, jak i osób odpowiedzialnych za duszpasterstwo policji i towarzyszenie rodzinom policyjnym.

Prezentowana monografia naukowa ma charakter teologicznopastoralny, a zarazem teoretyczno-empiryczny i interdyscyplinarny. Przeprowadzone badania wymagały odwołania nie tylko do nauk teologicznych, ale także do filozofii, nauk społecznych, pedagogiki i psychologii. Charakter teologicznopastoralny, a przy tym teoretyczno-empiryczny wymagał zastosowania odpowiedniej metody, która wyznaczyła kolejne etapy badawcze. W monografii zastosowana została metoda określana mianem paradygmatu teologicznopastoralnego, która w teologii pastoralnej przyjmuje postać sylogizmu praktycznego: przesłankę większą stanowią postulaty wyprowadzone z Objawienia Bożego; przesłankę mniejszą dane z doświadczenia zaczerpnięte głównie ze źródeł naukowych, takich dziedzin jak: socjologia, pedagogika, psychologia religii;

Agnieszka K.

wnioskami są aktualne postulaty odnoszące się do konkretnej działalności pastoralnej. Zgodnie z założeniami tej metody, pierwszy etap obejmował teoretyczne analizy na temat małżeństwa i rodziny w ponowoczesności. Analizie zostały poddane zastane materiały źródłowe (powszechne nauczanie Kościoła katolickiego, nauczanie papieży, wytyczne Kościoła katolickiego w Polsce) dotyczące małżeństwa i rodziny oraz opracowania z zakresu familiologii i teologii pastoralnej. W tym celu wykorzystana została technika badania dokumentów polegająca na ilościowej i jakościowej analizie zawartych w nich treści oraz metoda porównawcza i metoda syntezy. Etap drugi ma charakter socjologiczny. Materiał źródłowy stanowiły wyniki przedstawionych wyżej własnych badań empirycznych. Zaprezentowane w monografii opinie badanych na temat małżeństwa i rodziny, autodeklaracje dotyczące motywów zawarcia związku małżeńskiego i wyboru małżonka, przekonania badanych na temat istotnych przymiotów małżeństwa, nauczanie Kościoła w ocenie badanych, postawy badanych w sytuacji kryzysu małżeństwa, stanowią diagnozę świadomości policjantów na temat małżeństwa i rodziny. W opracowaniu zebranego za pomocą kwestionariusza ankiety materiału badawczego wykorzystano analizę tekstu oraz tabelaryczną i graficzną wizualizację danych. Ostateczne wyniki analiz zaprezentowane zostały w postaci tabel i wykresów. Jest to punkt dojścia socjologii, a jednocześnie punkt wyjścia do dalszych analiz o charakterze teologicznopastoralnym. Ostatni etap, prakseologiczny, najpierw obejmuje analizę i interpretację wniosków z przeprowadzonych badań, a następnie ich syntetyczne przedstawienie i omówienie. Na tej podstawie zostały zarysowane kierunki duszpasterstwa policji w służbie rodzin, w tym cele i zadania formacji rodzin policyjnych oraz duszpasterstwa rodzin w ramach duszpasterstwa policji.

Ze względu na zastosowaną metodę paradygmatu analizy teologicznopastoralnej (norma – stwierdzenie stanu faktycznego – aktualne wnioski) układ niniejszego opracowania składa się z trzech części. Pierwsza część (teoretyczna) miała na celu ukazanie chrześcijańskiej wizji małżeństwa i rodziny w kontekście ponowoczesności. Składa się z czterech rozdziałów. Najpierw ukazano małżeństwo i rodzinę w świetle teologii biblijnej. Następnie przeprowadzono analizę źródeł teologicznych: powszechnego nauczania Kościoła katolickiego, nauczania papieży i wytycznych Kościoła katolickiego w Polsce na temat małżeństwa i rodziny. W tym kontekście przedstawiono postmodernizm jako wyzwanie dla chrześcijańskiej wizji małżeństwa i rodziny. Ukazana została tu antropologia i kryzys tożsamości, ego-społeczeństwo oraz nowy typ rodziny, który warunkowany jest zmianami społecznymi i kulturowymi, jakie zachodzą w ponowoczesności. Część teoretyczna zawiera również analizy na temat idei gender, która skrajnie kwestionuje wartość chrześcijańskiego małżeństwa i rodziny. Analizie poddano zarówno antropologię płci kulturowej, jak też socjologię płci kulturowej i nową wizję społeczeństwa. Za ważne uznano również ukazanie dekonstrukcji rodziny w ponowoczesności. Przeprowadzone analizy pozwoliły stwierdzić, że nauczanie Kościoła na temat małżeństwa i rodziny wypływa wprost z Pisma Świętego, gdzie małżeństwo przedstawiane jest jako nierozzerwalny związek mężczyzny i kobiety, oparty na wiernej miłości i błogosławieństwie Boga. Można je określić jako powołanie i zadanie oraz drogę do zbawienia. Jego podstawę stanowi akt stwórczy Boga, który już w momencie stworzenia człowieka na obraz Boży nie chciał, by człowiek był sam, lecz stworzył mężczyznę i kobietę,

Cypryl A.

którzy mają być darem dla siebie i służyć sobie wzajemnie. W posoborowym nauczaniu Kościoła katolickiego troska o małżeństwo i rodzinę została jeszcze mocniej zaakcentowana. Nieustannie przypomina się, że małżeństwo i rodzina są „Kościołem domowym”, a rodzina pierwszym miejscem chrześcijańskiej formacji. Mimo zmieniającej się rzeczywistości społecznej i kulturowej, której towarzyszą nowe, alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego, Kościół wiernie broni istotnych przymiotów chrześcijańskiego małżeństwa, w tym jego nierozzerwalności, jedności (wyłącznieści), płodności i sakramentalnego charakteru. Cechą charakterystyczną tego nauczania jest niezmiennosc pomimo zmian społecznych i kulturowych, które wynikają z ponowoczesności. Kościół ma na uwadze wyzwania, jakie dla chrześcijańskiej wizji małżeństwa i rodziny wynikają z postmodernizmu. Nową antropologię i kryzys tożsamości, „ego-społeczeństwo” i promocję „nowej rodziny” Kościół traktuje jako wyzwanie duszpasterskie, które rodzi potrzebę zarówno nowej refleksji, jak i zmian w zakresie dotychczasowej działalności pastoralnej w różnych środowiskach (m.in. w diecezji, parafii, szkole, mediach). Cechą charakterystyczną obecnego zaangażowania Kościoła na rzecz małżeństwa i rodziny jest towarzyszenie małżonkom i ich potomstwu w odkrywaniu zagrożeń, jakie niesie ze sobą idea *gender*, która stanowi skrajne zakwestionowanie wartości małżeństwa i rodziny, oraz w przeciwdziałaniu tym zagrożeniom. Ma ono rolę pomocniczą wobec innych instytucji społecznych, które uznając niezmiennie wartości, bronią małżeństwa i rodziny. Wychodzi naprzeciw szczególnym potrzebom małżeństw i rodzin chrześcijańskich, które nie akceptują antropologii i socjologii płci kulturowej oraz nowej wizji społeczeństwa i dekonstrukcji rodziny. Tak ukierunkowane analizy teoretyczne umożliwiły krytyczną ocenę wyników badań empirycznych.

Część empiryczna monografii składa się z sześciu rozdziałów. Pierwszy z nich przedstawia metodologię badań własnych (przedmiot, cel, problemy i hipotezy badawcze, metody, techniki i narzędzia badawcze, organizację i przebieg badań, charakterystykę badanej populacji). W rozdziale drugim najpierw zaprezentowano rozumienie przez policjantów pojęć „małżeństwo” i „rodzina”, a następnie przedstawiono opinie na temat nowych form życia małżeńsko-rodzinnego i związków nieformalnych. Pozwoliło to zrozumieć wypowiedzi respondentów dotyczące motywów zawarcia związku małżeńskiego i wyboru współmałżonka. Główną część rozdziału drugiego stanowiła analiza przekonań badanych na temat istotnych przymiotów małżeństwa: nierozzerwalności, jedności (wyłącznieści), płodności i sakramentalności. W tym kontekście przedmiotem analiz była ocena przez respondentów nauczania Kościoła na temat małżeństwa sakramentalnego, nierozzerwalności małżeństwa, aborcji i stosowania antykoncepcji. W rozdziale piątym skoncentrowano się na opinii policjantów na temat koniecznych zmian w nauczaniu moralnym Kościoła katolickiego. Zwieńczeniem części empirycznej niniejszej monografii są analizy podjęte w rozdziale szóstym. Dotyczą one deklaracji badanych policjantów na temat postaw w sytuacji kryzysu małżeństwa. Na podstawie pozyskanego materiału empirycznego przedstawiono postawy respondentów wobec zdrady współmałżonka oraz formy pomocy w przypadku kryzysu małżeństwa. Analizy prowadzone w części drugiej niniejszej monografii wzbogacono o odwołanie do badań prowadzonych przez CBOS oraz inne ośrodki i instytucje badawcze, zainteresowane badaniami socjologicznymi na temat różnych aspektów małżeństwa i rodziny. Równocześnie, odpowiednio do omawianej

problematyki, w trakcie analizy poszczególnych kwestii, weryfikacji poddano hipotezy badawcze. Podjęte w tej części monografii analizy pozwoliły dokonać weryfikacji siedmiu – postawionych w rozdziale metodologicznym – hipotez badawczych. Potwierdziło się sześć z nich. Jedna została zweryfikowana negatywnie. Okazało się bowiem, że wierność małżeńska i nierozzerwalność nie przestają być postrzegane przez badanych policjantów jako istotne przymioty sakramentalnego małżeństwa. Co ważne, te przymioty małżeństwa są znaczącą wartością dla respondentów, którzy deklarowali się jako „głęboko wierzący”. Potwierdzone hipotezy dotyczyły zwłaszcza bardzo wysokiej pozycji małżeństwa i rodziny w hierarchii wartości respondentów, jak też zaniku wymiaru religijnego małżeństwa, stawania się formalizacją związku dwojga ludzi, nie zawsze kierowania się dojrzałymi motywami w decyzji o zawarciu małżeństwa i postrzeganiem postulatów czystości przedmałżeńskiej za anachroniczny. Częściowo również pozytywnie zweryfikowano hipotezę, że wysoki odsetek respondentów posiada wypaczony obraz małżeństwa i rodziny oraz akceptuje alternatywne wobec rodziny nowe formy życia społecznego (np. związki partnerskie). Potwierdzono bowiem, że z jednej strony respondenci właściwie rozumieją małżeństwo i rodzinę, z drugiej natomiast akceptują alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego (np. związki partnerskie). Również pozytywnie została zweryfikowana hipoteza, że samorealizacja, odniesienie sukcesu i czerpanie przyjemności (z prawem do swobodnej ekspresji seksualnej włącznie) w opinii respondentów stają się coraz częściej akceptowanym stylem postępowania polskiego społeczeństwa. Wynika to m.in. z silnego wpływu kultury ponowoczesnej, w której promuje się wartości indywidualistyczne, takie jak niezależność, autonomia, osobista przyjemność, sukcesy w życiu zawodowym.

Wyżej opisane ujęcie problematyki pozwoliło na przedstawienie – w trzeciej części monografii – wniosków z przeprowadzonych badań i postulatów na przyszłość dla duszpasterstwa policji i duszpasterstwa rodzin. Wnioski dotyczą kondycji moralnej i religijnej rodzin policyjnych w kontekście przemian. Zwrócono uwagę na odzwierciedlenie procesów sekularyzacji, laicyzacji i pluralizmu społeczno-kulturowego w opiniach policjantek i policjantów. Zauważono, że pustka aksjologiczna i przekonania typowe dla kultury doraźności, w której daje się zauważyć negację uniwersalnych i nadprzyrodzonych wartości prowadzą do licznych zmian w zakresie funkcjonowania rodzin policyjnych. Propozycje odnoszące się do towarzyszenia duszpasterskiego rodzinom policyjnym zostały podjęte w rozdziale drugim ostatniej części niniejszej monografii. W trzecim rozdziale zwrócono uwagę na model duszpasterstwa rodzin, które powinno funkcjonować w ramach duszpasterstwa policji.

Uzyskane przeze mnie wyniki badań zrealizowanych wśród studentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie potwierdzają fakt o przywiązaniu do wartości rodziny i małżeństwa. Małżeństwo jednak traci swój wymiar religijny, stając się jedynie formalizacją związku dwojga ludzi, przy jednoczesnym założeniu, że wierność małżeńska i nierozzerwalność przestają być postrzegane jako istotne przymioty małżeństwa. Ogólna areligijność cywilizacji, postępująca sekularyzacja (wraz z sekularyzmem zaangażowanym w propagowanie totalnie świeckiego modelu życia), pustka aksjologiczna, kultura doraźności, mentalność tymczasowości i przygodności stymulowana ideologią postmodernizmu, to tylko jedna z przyczyn. Przyczyna druga związana jest

Cypryk M.

z rodzajem trudności, może nawet inercji Kościoła w udzielaniu adekwatnej duszpasterskiej odpowiedzi wobec pojawiających się wyzwań. Solidna i obiektywna analiza jest konieczna, aby posługa zbawcza Kościoła mogła być skutecznie urzeczywistniana.

Zatem, po przeprowadzeniu badań, mając świadomość przeobrażeń zachodzących we współczesnym środowisku rodzin policyjnych, podjąłem w ostatniej części monografii próbę sformułowania celów i zadań w formacji rodzin policyjnych, a następnie naszkicowania modelu duszpasterstwa rodzin w ramach duszpasterstwa policji. Wśród najważniejszych postulatów pastoralnych należy wskazać:

- konieczność przeorientowania duszpasterstwa na optykę ewangelizacyjną;
- pogłębienie więzi ze wspólnotą Kościoła, postrzeganego jako „wspólnota wspólnot”;
- ewaluowanie duszpasterstwa policji w stronę małych wspólnot formacyjnych;
- odnowienie duszpasterskiej praktyki przygotowania do małżeństwa.

Przedstawione cele i zadania duszpasterstwa rodzin policyjnych warunkują odpowiedni dobór metod, form i środków duszpasterskich. Wśród podstawowych form duszpasterskich, które wyznaczają ogólną koncepcję duszpasterstwa rodzin w ramach duszpasterstwa policji, należy wymienić:

- a) przepowiadanie kerygmatyczne. Konieczna jest zmiana ogólnej koncepcji, polegająca na przejściu od chrześcijaństwa dziedzicznego do chrześcijaństwa proponowanego; od duszpasterstwa skoncentrowanego na sprawowaniu sakramentów do duszpasterstwa, którego zasadniczym celem jest budzenie i rozwijanie wiary. Duszpasterstwo policji powinno stać się zdecydowanie bardziej misyjne i ewangelizacyjne, by skuteczniej ukazywać wiarę jako osobową relację z Bogiem. Ważną propozycją w tym zakresie może stanowić projekt rekolekcji ewangelizacyjnych oraz wykorzystanie nowych przestrzeni obecności funkcjonariuszy policji i ich rodzin, np. portali społecznościowych;
- b) wspólnotowy wymiar przekazu wiary. Konieczna jest promocja ruchów kościelnych, które stwarzają prawdziwie eklezjalną przestrzeń dla umacniania chrześcijańskiej tożsamości i wzrostu wiary. Ważne jest także uwypuklenie miejsca i znaczenia świeckich w apostolskiej misji Kościoła oraz dowartościowanie współpracy kapłanów ze świeckimi, z wzajemnym poszanowaniem właściwych sobie kompetencji. Do tego wszystkiego niezbędna jest umiejętność budowania dojrzałych relacji kapelanów policji z policjantami i ich rodzinami;
- c) towarzyszenie duchowe i poradnictwo rodzinne. Ważnym wymiarem duszpasterstwa policji jest umiejętność ewangelicznego rozeznania aktualnej sytuacji małżeństwa i rodziny. Duszpasterz powinien towarzyszyć rodzinom w ramach posługi sakramentalnej. Szczególne znaczenie mają sakramenty Eucharystii oraz pokuty i pojednania, poprzez dedykowane policjantkom i policjantom wyjazdowe dni skupienia i rekolekcje, ale także zwyczajną obecność w miejscu pracy, w konkretnych komendach i komisariatach.

Capitulum

b. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Moje zainteresowania naukowo-badawcze, które znalazły wyraz w pozostałych publikacjach naukowych i wygłoszonych referatach³, kształtowały się w ścisłej korelacji z realizowanymi zadaniami w obszarze duszpasterstwa parafialnego, katechezy, duszpasterstwa akademickiego, formacji w ruchach katolickich, duszpasterstwa rodzin i duszpasterstwa policji, a także w trakcie studiów doktoranckich z zakresu katechetyki (UKSW w Warszawie) i pracy naukowo-dydaktycznej na Wydziale Teologii UWM w Olsztynie i w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Pozostały dorobek stanowią artykuły naukowe i popularnonaukowe, monografia wydana w 2011 roku (opublikowana rozprawa doktorska pod zmienionym tytułem), monografia współautorska (2018), redakcja monografii wieloautorskiej (2014) oraz wygłoszone referaty opublikowane w recenzowanych materiałach pokonferencyjnych, których wykaz zamieściłem w załączniku nr 5.

Główne obszary moich zainteresowań badawczych i refleksji naukowej to:

1. Odnowa parafii i duszpasterstwa (eklezyjologiczna dedukcja teologii pastoralnej)
2. Kerygmaticzna odnowa katechezy i nowa ewangelizacja
3. Małżeństwo i rodzina w kontekście współczesnych wyzwań kulturowych

Ad 1. Odnowa parafii i duszpasterstwa (eklezyjologiczna dedukcja teologii pastoralnej)

Pierwszy obszar moich zainteresowań badawczych wiąże się z osobistym doświadczeniem formacji we wspólnocie Ruchu Światło-Życie, a także duchową, naukową i duszpasterską spuścizną ks. Franciszka Blachnickiego. Twórca ruchu oazowego, obdarzony zdolnością dogłębnej i wnikliwej analizy rzeczywistości Kościoła i świata *obecnej godziny* oraz charyzmatem odczytywania znaków czasu, zaskakiwał trafnością przewidywań oraz zdolnością formułowania postulatów, które także dla współczesnej pastoralno-katechetycznej refleksji pozostają aktualnym i ważnym punktem odniesienia. Ks. F. Blachnicki, otwarty na inspiracje płynące z II Soboru Watykańskiego, obdarzony szczególną zdolnością krytycznego osądu rzeczywistości, a zarazem wielkim zmysłem wiary, poszukiwał nowych form duszpasterstwa i katechezy. Owocem jego naukowej refleksji i doświadczeń w przestrzeni duszpasterskiej praktyki jest zaproponowany Kościołowi w Polsce katechumenalny styl formacji chrześcijan, urzeczywistniony w Ruchu Światło-Życie. Istotą tej koncepcji jest ściśle, organiczne powiązanie katechezy z teologią pastoralną w jej eklezyjologicznym ujęciu.

Soborowa myśl rodzi potrzebę rezygnacji z wizji Kościoła ujętego w kategoriach socjologiczno-prawnych na rzecz Kościoła pojmowanego jako *communio sanctorum*. Kościół na Soborze Watykańskim II, dążąc do nabycia pełniejszej świadomości tego, czym on sam jest, ujmuje i wyraża swoją istotę przede wszystkim w pojęciu *koinonia, communio*. Wspólnota jest

³ Zob. Załącznik 4. Wykaz osiągnięć naukowych.

Cypril K.

obrazem przewodnim soborowej eklezjologii. Kościół jako wspólnota ukazywany jest w wymiarze wertykalnym i horyzontalnym. Pierwszy z nich to wspólnota człowieka z Bogiem, drugi – to wspólnota międzyludzka. Ruch eklezjalny musi się wyrażać w tworzeniu małych wspólnot, w których członkowie w bezpośrednich międzyosobowych relacjach mogą mieć doświadczenie środowiska wiary i wspólnoty chrześcijańskiej. W takiej wspólnotowej perspektywie relacyjny wymiar wiary staje się nadrzędny wobec treści i metody, z racji na jej personalistyczny charakter oraz istotne znaczenie chrześcijańskiego świadectwa. Różnorodne wspólnoty i ruchy religijne, których podstawowym narzędziem ewangelizacji jest mała grupa są zatem nieocenioną pomocą dla katechezy tradycyjnej, jak również w całym dziele urzeczywistniania żywego Kościoła. Stwarzają one prawdziwie eklezjalną przestrzeń do umacniania chrześcijańskiej tożsamości i wzrostu wiary. Dzięki ruchom eklezjalnym może dokonać się przekształcenie parafii we wspólnotę wspólnot.

Eklezjologia komunii determinuje nie tylko przesunięcie akcentów w parafialnym duszpasterstwie, ale także zasadniczą przebudowę jego koncepcji, wedle której realny udział w duszpasterskiej misji Kościoła będą mieli świeccy. Zatem kolejnym istotnym wnioskiem jest konieczność uwypuklenia miejsca i znaczenia świeckich w apostolskiej misji Kościoła oraz dowartościowanie współpracy kapłanów ze świeckimi, z wzajemnym poszanowaniem właściwych sobie kompetencji. Zaangażowanie świeckich w życie Kościoła winno dokonywać się poprzez ich czynny udział w liturgii, dziełach ewangelizacyjnych oraz pełnienie różnorodnych posług i zadań w dziele urzeczywistniania wspólnotowej wizji parafii.

Wyniki mojej naukowej refleksji w tym obszarze badawczym zostały przedstawione w następujących publikacjach:

1. *Mała grupa w procesie formacji i urzeczywistnia się Kościoła w myśli ks. Franciszka Blachnickiego*, w: *Edukacja i formacja religijna współczesnej młodzieży. Problemy i wyzwania*, red. P. Duksa, Wydawnictwo Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”, Olsztyn 2008, s. 34-45;
2. *Mistagogia*, „Wieczernik” 2008, nr 157, Poznań, s. 4-10;
3. *Pokazywać dobro w Kościele*, „Zeszyty Teologiczne Folia Theologica” 18 (2009) nr 46, s. 7-14;
4. *Odnowa parafii i duszpasterstwa. Deuterokatechumenalna koncepcja chrześcijańskiej formacji w myśli i dziele ks. Franciszka Blachnickiego*, Biblioteka Wydziału Teologii UWM w Olsztynie, Olsztyn 2011, ss. 250.;
5. *Sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki – liturgia miejscem urzeczywistniania i budowania Kościoła*, „Zeszyty Teologiczne (Folia Theologica)” 20-21 (2011-2012), nr 48-49, s. 49-65.
6. *Parafia wspólnotą wspólnot*, „Zeszyty Teologiczne (Folia Theologica)” 20-21 (2011-2012), nr 48-49, s. 118-128.
7. *Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej powołaniem do udziału w życiu i misji Kościoła*, w: *Program duszpasterski na rok 2018/19, Zeszyt katechetyczny*, red. R. Buchta, Instytut Gość Media, Katowice 2018, s. 9-21.

Ad 2. Kerygmaticzna odnowa katechezy i nowa ewangelizacja

Drugi obszar zainteresowań naukowo-badawczych wynika z mojej pracy dydaktycznej i formacyjnej (jako wykładowca i duszpasterz akademicki) ze studentami teologii – przyszłymi katechetami i duszpasterzami. Ważną inspiracją był również udział w wydarzeniu *Ewangelizacji Warmii* (2013-2015). Razem z 20-osobową grupą ewangelizacyjną przez blisko trzy lata prowadziłem rekolekcje ewangelizacyjne w trzydziestu parafiach archidiecezji warmińskiej, a także w środowiskach polonijnych (Wielka Brytania, Niemcy). Od wielu lat prowadzę także rekolekcje kerygmaticzne dla różnych ruchów i wspólnot religijnych.

W swoich badaniach analizowałem kwestie związane z kerygmaticzną odnową katechezy i nową ewangelizacją. Uwzględniając współczesny kontekst społeczny i kulturowy oraz nauczanie Kościoła zwracałem uwagę na różne aspekty pastoralnej działalności Kościoła we współczesnym świecie. Ewangelizacyjna i katechetyczna posługa Kościoła musi obejmować, a nawet czynić swoim pierwszym adresatem człowieka dorosłego, który jest głównym podmiotem zbawczej posługi Kościoła. Katecheza dorosłych jest fundamentem skutecznej formacji młodego pokolenia. Od dorosłych bowiem zależy realizacja katechumenatu rodzinnego i skuteczność wszelkiej katechezy dzieci i młodzieży. Katecheza powinna przyjąć charakter chrześcijańskiej inicjacji i wprowadzać w proces przemiany i zbawcze wydarzenie tajemnicy paschalnej. Taka perspektywa patrzenia na katechezę implikuje odejście od teoretycznego i doktrynalnego przekazu wiary na rzecz dowartościowania całości doświadczenia religijnego. Systematyczny wykład prawd wiary powinien być poprzedzony zaproszeniem do „zanurzenia” w tajemnicę dzieła zbawczego. Nie da się tego dokonać w szkolnym nauczaniu religii. Kontynuacja dotychczasowego modelu szkolnego katechumenatu o silnie intelektualno-sakramentalnym obliczu jest nie do przyjęcia i może przyczynić się do wypaczenia i zredukowania chrześcijaństwa do kultywowania tradycji i ludowej obrzędowości, błędnego utożsamienia wiary z religijnym światopoglądem.

W kontekście ciągle nasilającego się procesu laicyzacji należy równolegle do szkolnego nauczania lekcji religii wprowadzić katechezę parafialną, skoncentrowaną na ewangelizacji i mistagogii. Wiara jest bowiem fundamentem i warunkiem owocności wysiłków katechetycznych. To ma swoje ważne implikacje w obszarze przygotowania katechetów. Nie można ograniczać się tylko do przekazania merytorycznych i metodycznych kompetencji edukacyjnych. Skutecznym ewangelizatorem może być jedynie ten, kto sam doświadcza głębokiej relacji z Bogiem. Odczuwa się bowiem brak katechetów, których życie byłoby przekonywającym świadectwem przeżywania wiary jako najcenniejszego źródła sensu i radości. Świadectwo wiary musi stanowić niezbywalny profil współczesnego katechety. Wielką pomocą mogą okazać się tzw. szkoły ewangelizacji prowadzone przez współczesne ruchy odnowy. Udział w takim doświadczeniu może być dla katechety cennym czynnikiem ożywienia i pogłębienia relacji z Bogiem, a także przestrzenią teoretycznego i praktycznego przygotowania do ewangelizacji innych.

W perspektywie nowej tożsamości katechezy i w jakiejś formie powrotu do katechezy parafialnej konieczne jest przemyślenie i przeformułowanie treści. W miejsce tradycyjnego przekazywania doktryny wiary trzeba przywrócić głoszenie kerygmatu i przekaz doświadczenia

Cyryl N.

wiary. Katecheza ma prowadzić katechizowanych do odkrycia i przyjęcia prawdy, że w Piśmie Świętym zawarte jest orędzie, które Bóg kieruje do człowieka. Deuterokatechumenat, w którym tak wyraźnie podkreśla się znaczenie słowa Bożego, liturgii i sakramentów, w sposób naturalny, zgodnie z wymaganiami obecnego czasu, zapewnia realizację podstawowej funkcji Kościoła, jaką jest „rodzenie” nowych chrześcijan i prowadzenie ich na drogę chrześcijańskiej dojrzałości.

Swoje analizy dotyczące kerygmatycznej odnowy katechezy i *nowej ewangelizacji* przedstawiłem w następujących publikacjach:

1. *Dowartościowanie formacyjnej funkcji Słowa Bożego w myśli i dziele ks. Franciszka Blachnickiego*, „Studia Katechetyczne” 2012, t. 8, s. 267-276.
2. *Parafia w dziele „nowej ewangelizacji”*, „Studia Elbląskie” 2012, t. 13, s. 245-260.
3. *Od akcji duszpasterskich do stałej formacji uczniów Jezusa*, w: *Rok Wiary inspiracją refleksji katechetycznej*, „Studia Katechetyczne” 2014, t. 10, s. 147-161.
4. *Katechumenat wczoraj i dziś*, w: *Ut in omnibus glorificetur Deus. Księga pamiątkowa ofiarowana Siostrze Profesor Ambrozji Kalinowskiej*, red. M. Jodkowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2013, s. 83-100.
5. *Nawrócenie pastoralne ku formacji katechumenalnej według ks. Franciszka Blachnickiego*, w: *W służbie Bogu i człowiekowi. Księga pamiątkowa na siedemdziesiąte piąte urodziny ks. kan. prał. dr. Wiesława Mikołaja Więcka*, red. A. Bielinowicz, Wydział Teologii UWM, Olsztyn 2013, s. 21-39.
6. *Katecheza drogą do wiary dojrzałej*, w: *Jak przepowiadać dziś? Głoszenie Słowa Bożego w służbie chrześcijańskiej wiary*, red. S. Dyk, W. Czupryński, Wydział Teologii UWM, Olsztyn 2014, s. 23-34.
7. *Ewangelizacyjno-katechumenalny model przygotowania do sakramentu bierzmowania*, w: *Języki lustrami kultury*, red. A. Bielinowicz, Wydział Teologii UWM, Olsztyn 2014, s. 173-182.
8. *Chrześcijańska nauka o człowieku w służbie wychowania*, w: *Misja Teologii w Uniwersytecie*, red. M. Jodkowski, A. Nalewaj, M. Piechocka-Kłós, Wydział Teologii UWM, Olsztyn 2015, s. 259-266.
9. *Kerygmatyczny impuls w duszpasterstwie wobec kultury ponowoczesności*, w: *W służbie Bogu bogatemu w miłosierdzie w Archidiecezji i Metropolii Warmińskiej: księga jubileuszowa Księzda Arcybiskupa dra Wojciecha Ziembę Metropolity Warmińskiego i Wielkiego Kanclerza Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z okazji 50-lecia święceń prezbiteratu i 35-lecia sakry biskupiej*, red. K. Parzych-Blakiewicz, J.J. Pawlik, P. Rabczyński, M. Żmudziński, Wydział Teologii UWM, Olsztyn 2017, s. 81-89.
10. *Jak przepowiadać dziś? Głoszenie Słowa Bożego w służbie chrześcijańskiej wiary*, Wydział Teologii UWM w Olsztynie, Olsztyn 2014, ss. 142. (współredaktor: Stanisław Dyk)

Cyryl K.

11. *Rekolekcje szkolne jako forma ewangelizacji dzieci, młodzieży i dorosłych*, Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2018, ss. 138. (współautorzy: Anna Zellma, Hubert Tryk)
12. *Korelacja nauczania religii z katechezą parafialną we współczesnym dyskursie polskich katechetów* „Teologia i Człowiek” 49 (2020), nr 1, s. 87-107. (współautor: Anna Zellma)

Ad. 3. Małżeństwo i rodzina w kontekście współczesnych wyzwań kulturowych

Ostatni i najważniejszy obszar moich zainteresowań badawczych jest w jakiejś mierze rezultatem dotychczasowej refleksji naukowej i konstatacji, że dom i rodzina stanowi podstawowe miejsce formacji człowieka. Tematyka małżeństwa i rodziny łączy się także z moją działalnością badawczo-dydaktyczną na Wydziale Teologii UWM w Olsztynie, w którego ofercie znajdują się także studia magisterskie na kierunku nauk o rodzinie, na którym prowadzę zajęcia ze studentami. Jeszcze jednym motywem podjęcia badań i analiz w tym obszarze są zadania wynikające z pełnionej przez mnie funkcji diecezjalnego duszpasterza rodzin.

Dom rodzinny posiada specyficzne, nie dające się z niczym porównać, możliwości wychowawcze. Istotnymi walorami tego środowiska są: naturalne więzi miłości, autorytet, spontaniczność, wspólnie spędzany czas, możliwość bezpośredniego wpływu poprzez świadectwo. To wszystko stanowi niejako bazę psychologiczną, umożliwiającą nawiązanie prawdziwych osobowych relacji. To wszystko uzasadnia słuszność stwierdzenia, że rodzina jest najważniejszym środowiskiem kształtowania postaw, ale także budzenia i rozwijania wiary.

Rodzina jest zawsze lustrem zjawisk dokonujących się w społeczeństwie. Dysfunkcje w obszarze rodziny są ściśle powiązane z takimi zjawiskami społecznymi, jak bezrobocie, emigracja zarobkowa, brutalizacja życia, mediatyzacja kultury, marginalizacja wiary. W procesie powszechnego zastępowania rodziny tak zwanym «układem partnerskim» zmianie ulegają normy społeczne odnoszące się do instytucji małżeństwa. Związki partnerskie, jeszcze niedawno piętnowane, zyskują społeczną akceptację. Przedstawione powyżej socjokulturowe przeobrażenia wskazują na potrzebę poszukiwania pozytywnej odpowiedzi i wyprowadzenia wniosków o charakterze postulatów dla duszpasterskiej praktyki w obszarze przygotowania do małżeństwa, towarzyszenia małżeństwom i pomocy w sytuacji kryzysu. Dotyczą one różnych obszarów: psychologii, komunikacji interpersonalnej, chrześcijańskiej formacji.

Rezultatem moich badań i analiz w tym obszarze są następujące opracowania:

1. *Katechumenat rodzinny w myśli ks. Franciszka Blachnickiego jako odpowiedź na wyzwania współczesności*, „Studia Redemptorystowskie” 2011, nr 9, s. 7-36.
2. *Katecheza rodzinna w Kościele Domowym*, „Studia Warmińskie” 2012, t. 49, s. 165-180.
3. *Przygotowanie do małżeństwa wobec współczesnych wyzwań kulturowych*, „Studia Warmińskie” 2015, t. 52, s. 215-225.

Anna Zellma

4. *Portale społecznościowe – od zagrożeń do profilaktyki*, „Studia Warmińskie” 2016, t. 53, s. 233-245.
5. *Społeczno-kulturowy i religijny wymiar globalizacji*, „Teologia Praktyczna” 2017, nr 18, s. 147-162.
6. *Wychowanie w rodzinie w zderzeniu z ideologią gender*, „Studia Łęckie” 21 (2019), nr 4, s. 455-469
7. *Wizerunek małżeństwa i rodziny na stronach internetowych warmińskich parafii*, „Studia Łęckie” 23 (2021), nr 4, s. 341-355.
8. *Rok Rodziny inspiracją dla katechezy parafialnej*, „Roczniki Teologiczne” 68 (2021), z. 11, s. 105-118.
9. *Sociocultural sources of contemporary youth behavior. Suggestions for child rearing practice*, w: *Improvement of pupils disciplining skills*, red. A. Bielinowicz, Studio Poligrafii Komputerowej „SQL”, Olsztyn 2011, s. 73-81.
10. *Chrześcijańskie wychowanie w rodzinie wobec współczesnych wyzwań kulturowych*, w: *Dom – Rodzina – Małżeństwo*, red. J. Pawlik, Wydział Teologii UWM w Olsztynie, Olsztyn 2013, s. 55-70.
11. *Małżeństwo i rodzina w krajobrazie mediów elektronicznych*, w: *„Favor matrimonii”? Teoria i praktyka*, (red.) L. Świto, M. Tomkiewicz, Wydział Teologii UWM w Olsztynie, Olsztyn 2014, s. 153-164.
12. *Wychowanie młodzieży do życia w rodzinie w kontekście ponowoczesności*, w: *Septuaginta pedagogiczno-katechetyczna*, Akademia Ignatianum w Krakowie, Kraków 2017, s. 555-567 (połowa tekstu artykułu, współautorstwo: Anna Zellma)
13. *Cultural model of marriage and family, as shown in selected polish tv series*, „Nova prisutnost” 18 (2020), no 2, p. 311-323. (połowa tekstu artykułu, współautorstwo: Anna Zellma)

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej w szczególności zagranicznej

a) Wygłoszone referaty

Pracując na Wydziale Teologii UWM w Olsztynie oraz na Wydziale Nauk Społecznych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, uczestniczyłem w konferencjach krajowych i międzynarodowych. Wykaz wygłoszonych referatów zamieszczam poniżej.

- Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Świat rodziny. Perspektywa interdyscyplinarna*, Olsztyn 23.05.2012. Referat pt. *Przygotowanie do życia w małżeństwie i rodzinie w dobie postmodernizmu na przykładzie Ośrodka Formacji Małżeńskiej w Olsztynie*.

Cypril K.

- Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Jak przepowiadać dziś. Głoszenie słowa Bożego w służbie chrześcijańskiej wiary*, Olsztyn 24-25.10.2012. Referat pt. *Katecheza drogą do wiary dojrzałej*.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa – XIV Dni Interdyscyplinarne. Wydziału Teologii UWM w Olsztynie: *Jak katechizować dziś?* Olsztyn 30-31.08.2013. Referat, pt. *Katecheza drogą do wiary dojrzałej. Ewangelizacyjny model przygotowania do sakramentu bierzmowania*.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Rok wiary inspiracją refleksji katechetycznej*, Częstochowa 27-28.09.2013. Referat pt. *Katecheza drogą do wiary dojrzałej. Ewangelizacyjny model przygotowania do sakramentu bierzmowania. Od akcji duszpasterskich do stałej formacji uczniów Jezusa*.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Sacrum w mediach*, Olsztyn 11.05.2015. Referat pt. *Między prawdą i propagandą – narracje i techniki manipulacyjne w medialnym przekazie religijnej rzeczywistości*.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Misja teologii w uniwersytecie*, Olsztyn 09-10.06.2015. Referat pt. *Chrześcijańska nauka o człowieku w służbie wychowania*.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Aktualność myśli pastoralno-katechetycznej ks. Franciszka Blachnickiego*, Katowice 21.10.2016. Referat pt. *Katecheza parafialna. Ewangelizacyjno-katechumenalny zwrot w duszpasterstwie*.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa z okazji 25-lecia Diecezji Ełckiej, pt.: *W kalejdoskopie wyzwań duszpasterskich*, Ełk 25.03.2017. Referat pt. *Ruchy, wspólnoty i stowarzyszenia kościele szansą na budowanie i urzeczywistnianie Kościoła «wspólnoty wspólnot»*.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa, pt.: *Młodzież, wiara i rozeznanie powołania – w kierunku synodu o młodzieży*, Warszawa 15-16.09.2017. Referat pt. *Kościół żywych czy martwych?*
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa, pt.: *Katecheza dorosłych dla Kościoła w Polsce*, Częstochowa 26-27.09.2017. Referat pt. *Katecheza przedmałżeńska*.
- Konferencja Międzynarodowa The 2nd Colloquia Familiaria. International Interdisciplinary Scientific Conference: *Marriage and Family in Different Cultures and Religions*, Niemcy, Sankt Augustin, 20-21.05.2019. Referat pt. *Cultural model of marriage and family, as shown in selected polish tv series (Wzorzec kulturowy małżeństwa i rodziny na przykładzie wybranych seriali telewizyjnych jako wyzwanie pastoralne)*.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa – XIV Dni Interdyscyplinarne Wydziału Teologii UWM w Olsztynie.: *W trosce o wychowanie. Rodzina, szkoła, Kościół, policja. W czterdziestolecie ogłoszenia adhortacji apostołskiej <<Catechesi Tradendae>> św. Jana Pawła II*, Olsztyn 22-23.10.2019. Referat pt. *Przygotowanie do małżeństwa wobec współczesnych wyzwań kulturowych*.

Cyryl K.

- Konferencja międzynarodowa: *Edukacja w pandemii. Nowe zjawiska, zagrożenia i szanse. Perspektywa edukacji (nie tylko) służb państwowych*, Szczytno 3.03.2021. Referat pt. *Sztuka towarzyszenia młodym w czasie pandemii*.

b) Bierny udział w międzynarodowych konferencjach naukowych razem z pobytem studyjnym

Temat konferencji: „Attestato di partecipazione”; organizator konferencji: Pontificio Istituto Teologico Giovanni Paolo II; miejsce konferencji: Rzym 23.11.2018.

c) Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych wraz z informacją o pełnionych funkcjach

Od 2011 roku członek Stowarzyszenia Katechetyków Polskich

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę

a) Osiągnięcia dydaktyczne

- Prowadziłem m.in. wykłady i ćwiczenia:
  - na Wydziale Teologii UWM w Olsztynie: *Dydaktyka religii, Dydaktyka wychowania do życia w rodzinie, Współczesne koncepcje wychowania, Katechetyka fundamentalna, Katechetyka materialna, Wstęp do katechizmu*
  - na Wydziale Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie *Etyka zawodowa funkcjonariusza służb mundurowych, Etyka stosowana*
- Byłem promotorem 23 prac magisterskich, 6 prac licencjackich
- Byłem recenzentem 17 prac magisterskich obronionych na Wydziale Teologii UWM w Olsztynie.
- Dwukrotnie pełniłem funkcję promotora pomocniczego w zakończonym przewodzie doktorskim.
- Jestem promotorem pomocniczym w trzech otwartych przewodach doktorskich

b) Informacja o udziale w komitetach organizacyjnych konferencji krajowych lub międzynarodowych, z podaniem pełnionej funkcji

- Członek komitetu organizacyjnego: *XIV Dni Interdyscyplinarne: Jak katechizować dziś?*, Wydział Teologii UWM w Olsztynie, 30-31.08.2013.
- Członek komitetu organizacyjnego konferencji: *Jak przepowiadać dziś? Głoszenie Słowa Bożego w służbie chrześcijańskiej wiary*, Wydział Teologii UWM w Olsztynie, 24-25.10.2012.

Cypril L.

- Członek komitetu organizacyjnego konferencji: *Odpowiedzialność prawna i etyczna nauczyciela i dyrektora szkoły*, Wydział Teologii UWM w Olsztynie, 30.11.2013.
- Członek komitetu organizacyjnego konferencji: *Duszpasterz w służbie żywego Kościoła – w 30. rocznicę śmierci ks. Franciszka Blachnickiego*, Wydział Teologii UWM w Olsztynie, 12.05.2017.
- Członek komitetu organizacyjnego konferencji: *Misja wychowawcza współczesnej szkoły*, Wydział Teologii UWM w Olsztynie, Kuratorium Oświaty w Olsztynie, 25.10.2017.
- Członek komitetu organizacyjnego: *XX Dni Interdyscyplinarne: W trosce o wychowanie: rodzina, szkoła, Kościół, policja. W czterdziestolecie ogłoszenia Adhortacji Apostolskiej «Catechesi Tradendae» św. Jana Pawła II*, Wydział Teologii UWM w Olsztynie, 22-23.10.2019.

Publikacja popularno-naukowa

Jestem współautorem rekomendowanego przez Krajowy Ośrodek Duszpasterstwa Rodzin podręcznika do katechez przedmażeńskich:

Laboratorium miłości, Przygotowanie do sakramentu małżeństwa, oprac. zespół: Elżbieta Waszkiewicz, Beata i Tomasz Rybakowie, Kinga i Andrzej Kroczkowie, Beata i Szymon Puławscy, Magdalena i Wojciech Kroczkowie, Katarzyna i Marek Podbielscy, Iwona i Leszek Dziakowie, Aleksandra i Janusz Prucnalowie, Barbara i Krzysztof Guzkowie, ks. Wojśław Czupryński, Fundacja Aktywnej Rodziny, Olsztyn 2021, ss. 74.

Do książki dołączone są materiały multimedialne i karty pracy. To nowatorska formuła przygotowania do małżeństwa. Spotkania są specyficznym rodzajem dynamiki grupy w obrębie diady narzeczeńskiej z wykorzystaniem wielu różnorodnych metod warsztatowych.

7. Inne informacje dotyczące kariery zawodowej, ważne z punktu widzenia wnioskodawcy

1. Informacja o współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym

- Duszpasterz akademicki (2000–2003, 2006–2011)
- Prefekt Wyższego Seminarium Duchownego w Olsztynie (2008–2011)
- Założyciel i Dyrektor Ośrodka Formacji Małżeńskiej w Olsztynie, a następnie Akademii Liderów Rodziny (2008–2020)
- Duszpasterz Nauczycieli i Wychowawców Archidiecezji Warmińskiej (2012–2017)
- Diecezjalny Moderator *Domowego Kościoła* (2017–2018)
- Redaktor strony „Przed niedzielą” w „Gazecie Olsztyńskiej” i współpracownik serwisu wiara.wm.pl. (2007-2015). Autor cotygodniowych felietonów i rozważań do niedzielnych ewangelii.

Cyprian K.

- Członek Rady Programowej TVP Olsztyn (2017–2020)
- Udział w audycjach radiowych (Radio Olsztyn, Radio Plus, Radio Profeto) i telewizyjnych (TVP Olsztyn, Telewizja Olsztyn)
- Przewodniczący Rady Ruchów Katolickich Archidiecezji Warmińskiej (2015–)
- Członek Komitetu Głównego Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Rodzinie – projekt realizowany we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki (2017–)
- Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Rodzin Kurii Archidiecezji Warmińskiej (2017–); Duszpasterstwo Rodzin Archidiecezji Warmińskiej od pięciu lat organizuje m.in. *Tydzień Małżeństwa* (szereg wydarzeń kulturalnych, popularnonaukowych, religijnych, dla małżeństw i rodzin). Każdego roku w wydarzeniu uczestniczy ok. 3000 osób.
- Proboszcz i Kustosz Sanktuarium Krzyża Świętego w Klebarku Wielkim (2017–)
- Kapelan w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie (2019–)
- Adiunkt w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie (2020–)
- Dyrektor Centrum Wsparcia Małżeństwa i Rodziny „uMOCnieni” (2021–) – projekt realizowany we współpracy z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej oraz Rządowym Centrum Legislacji (specjalistyczna poradnia psychologiczno-pedagogiczna, koordynacja duszpasterstwa rodzin, działalność wydawnicza – opracowanie autorskiego programu przygotowania do małżeństwa pt. *Laboratorium Miłości* oraz materiałów dla formacji małżonków pt. *Misja Miłość w małżeństwie*)
- Współpraca z Kuratorium Oświaty w Olsztynie i Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie w organizacji konferencji naukowych i szkoleniowych dla nauczycieli.

Powyższy dorobek przedstawiam do oceny w przewodzie o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk teologicznych

.....
(podpis wnioskodawcy)